БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№250 (10004) | 1962 оной октябриин 21, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

Колхозниигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! Таряашан нэрэеэ хүндэлэгты. Өөһэдынгөө шэн зоригто ажалаар ниитын ажахые бэхижүүлэгты, хүдөө ажахын продуктнуудые бүри элбэгээр абагты!

Агуухэ Октябриин социалис революциин 45 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гайгарган уряануудһаа.

БАЯРАЙ МИТИНГ

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалга республикын ажалшадые шэнэ шэнэ амжалтада зоригжуулна

Эхэ орондоо 6.615 мянган пүүд таряа тушааажа, Буряад оро- ажалшад абаһан социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүр- Энээнтэй дашарамдуулан КПСС-эй Центральна Комитет, -эй Министрнүүдэй Совет республикын ажалшадые халуу- амаршалжа, хүдөө ажахынгаа хүгжэлтэдэ шэнэ амжалта хыень хүсэһэн байна. Энэ баяр баясхаланта ушарта зорюулагдаһан республикын ажалшадай митинг Улаан-Үдэ хотодо байгша оной октябриин 18-да болоо.

Республикын ажалшадай митинг нээхэ зуураа, партиин обкомой секретарь нүхэр **Н. С. Бирюков** КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй амаршалгын телеграмма дуудаба. Һүүлээрнь Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ нүхэр **К. Л. Барьядаевта** үгэ үгтэбэ.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ К. Л. БАРЬЯДАЕВАЙ үгэһөө

нүхэдүүд! Мүнөө- бидэнэр гайхамшагта баясхаланта ушар тэм- байнабди. Гүрэндэ тародалдаха социалис уял- республикымнай дүүргэ- дашарамдуулан, КПСС- -гай, СССР-эй Министр- Соведэй эльгээһэн лгые Буряад ороной ажахын хүдэлмэрил- республикын бүхы ажал- нээгы баяртайгаар уг-

-ай республикын колхоз совхозууд гүрэндөө 6 615 мянган пүүд тародалдаа гэхэ гү, али түгадуур 1 миллион 559 пүүд таряа оруулба. гадуур зээлеэр аба- рэһээ бусааажа, 1 мил- 200 мянган пүүд тарая -ба. Тингэжэ бүхыдөө 7 815 мянган пүүд ороо- -хэ ороной амбаарта -гдаба. Тэрэ тоодо эдеэ үнэтэ ургамал—шэнии- миллион пүүдһээ дээшэ -даа.

-нэр иимэ ехэ таряа ур- -ээдэшье гүрэндөө ту- -агүйбди. Эгээл ургаса 1959 онойхидо орбол, -дэ 1 миллион 250 мян- -д тарян ехээр худал- -н байна.

-оз, совхозууднай өөһэ- -рэһэ хүрэнгөөр хүсэд , эдеэ хоолдо, малай -дэ хэрэглэгдэхэ нөөсэ шадаа.

-н-Үдын, Хориин, Кабан- -отагай үйлэдбэриин уп- -иин ажахынууд өөһэ- уялгануудые бултан- -үүлэн дүүргээ. Илан- Мухар-Шэбэрэй тарая- илалта туйлаба. Энэ колхоз, совхозууд -гаса туйлажа, 50 мян- дээрэһээ гектарай 13 тарая суглуулжа, гү- 2 миллион шахуу пүүд худалдаа гэхэ гү, али -онойхиһоо дүрбэ дахин -ряа тушааһан байна. -элэн Хориин, Тарба- Баргажанай, Кабан- -үүнын, Сэлэнгын, При- -иин болон Загарайн -дай тарояашад оролдо- -ор ажаллажа, гүрэндэ -далдаха, тушааха со- уялгануудаа нэрэтэй -гөөр бэелүүлээ.

-үүд! Тарая тушаалгаар манай туйлаһан амжалта хадаа парти, правительствын зүгһөө манай республикын арадай ажахые, соёл культурые хүгжөөхэ хэрэгтэ саг үргэлжэ ехэхэн туһаламжа хүргэһэнэй аша үрэ мүн. Энэ хадаа мүн колхозниигуудай, совхозуудай хүдэлмэришэдэй, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй үсэд шангаар ажаллаһанай, тэрэшэлэн партиин XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар партиина, советскэ, профсоюзай болон комсомолой органуудай, нютагай үйлэдбэриин управленинүүдэй эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри ябуулһанай аша үрэ болоно.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэринүүдые дүүргэлтэ болгон республикымнай колхоз, совхозууд таряалангай хубаарилгые һайжаруулжа, ороохото, бобово ургамалнуудые, кукуруза болон саахарай свёкло тарилгые үргэдхөө. Хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүтэлбэрилгэ һайжаруулха тушаа зарим тэды хүдэлмэри хэгдээ. Байгша ондо хабарай тарилга, ургасын хойноһоо харууһалга, ургаса хуряалга нилээд эмхитэйгээр ябуулагдаа. Баян ургаса абахын түлөө хүдөө ажахын хэдэн олон түрүүшүүл шэн зоригто ажалай үльгэр жэшээ харуулаа. Тэдэнэрэй нэрэ республикын хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэжэ, республика дотороо суурхаа.

Манай городуудай ажалшад, промышленность болон барилгын, автомобильна, түмэр харгын болон уһан замай хүдэлмэришэд, студентнүүд болон һурагшад хүдөө ажахыда ехэхэн туһаламжа хүргөө. Тарая тушаан абадаг пунктнуудай хүдэлмэрилэгшэд мүн лэ һайнаар хүдэлжэ гараа.

Гүрэндэ тарая худалдаха социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнтэеэ дашарамдуулан, КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй даалгабаряар хүдөө ажахын бүхы түрүүшүүлдэ, республикын бүхы ажалшадта үшөө дахин баясхалан хүргэхыемни, Эхэ оронойнгоо аша туһада, коммунизм мандуулха хэрэгтээ шэнэ амжалта туйлахыень хүсэхыемни зүбшөөгыт.

Хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абадаг болохо бүгэдэ арадай хэрэгтэ манай оруулһан хубитые партиин Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет ехээр сэгнэбэ. Парти, правительствын иимэ ехэ анхарал хэшээл хадаа өөһэдынгөө хүдэлмэрине шүүмжэлэн харахые, республикынгаа урда табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула улам һайнаар, оролдосотойгоор ажаллахые маанадые уряална гээшэ.

Тарая худалдаха уялгын дүүргэлтэ хадаа манай республикын ажалшадай энэ жэлдэ шиидхэхэ ехэ, шухала зорилгонуудай нэгэ хубинь болоно. Манай хүдөө ажахын талаар, мүн промышленность, барилга, транспортын талаар шиидхэгдээгүй асуудалнууд, хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд үшөөл олон.

Хүдөө ажахын продуктнуудые саашадаа улам ехээр абадаг болохын тула газараа зүбөөр ашаглаха, таряалангай газарые бүри һайнаар хубаарилха, шэнисэ, бобово ургамалнуудай, кукурузын тарилгые үргэдхэжэ, газараа һайнаар элдүүрилдэг болохо, хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай баян ургаса туйлаха хэрэгтэй.

Ороохо тарая ургуулха гээшэ хүдөө ажахын бүхы үйлэдбэрине хүгжөөхэ үндэһэ һуури гээшэ гэжэ бидэнэр холодоо ойлгохо ёһотойбди. Тиимэһээ тарая тарилгые үргэдхэжэ, ороохо тарая ехээр худалдадаг болохо, хүгжэжэ байгаа ниитынгээ адуу малда хэрэгтэй тэжээл абаха байнабди.

Бидэнэр мүнөө ерэхэ жэлэйнгээ ургасада үндэһэ һуури табиха, тэрээндэ һайса бэлдэхэ ёһотойбди. Бүхы колхоз, совхозууд ерэхэ жэлэй хабарай тарилгые өөһэдынгөө һайн шанартай үрэһөөр хэхэ аргатай. Тиимэһээ колхоз, совхоз бүхэн ойрын үдэрнүүдтэ үрэһээ сэбэрлэжэ дүүргэхэ, тэрэнээ тарилгын шанарта хүргэхэ болоно.

Ерэхэ жэлэй тарилгын хүдэлмэрине амжалтатайгаар үнгэргэхын тула тракторнуудай, комбайнуудай машинануудаа һайнаар заһабарилжа, түгэс бэлэн болгохо хэрэгтэй. Энэ жэлэйнгээ бэрхэшээлнүүдһээ һургаал абажа, үбэлдөө механизаторнуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ, колхозниигуудые, совхозуудай хүдэлмэришэдые, алба хаагшадые олоорнь механизаторай мэргэжэлдэ һургаха болонобди. Тингэжэ ерэхэ жэлдэ ажахы бүхэн өөһэдыгөө механизаторнуудаар хүсэд хангаха зэргэтэй.

Саашадаа ургасаяа улам дээшэлүүлхын тула нютагай үтэгжүүлгэ ехээр, зүбөөр хэрэглэхэ, мүн газар элдүүрилхэ түрүү арга үргэнөөр нэбтэрүүлхэ шухала.

Ороохо тарая абаха талаар туйлаһан зарим тэды амжалтануудаа тэмдэглэхэ зуураа, республикынгаа хүдөө ажахын гол һалбари болохо мал ажалай хүгжэлтэдэ бии байгаа дутагдалнуудые обёоронгүй гараха ёһогүйбди. Республикымнай малай тоо олошоруулха түсэбөө дүүргэнэгүй. Олохон колхоз, совхозууд түл түрэсээ һайнаар абажа, хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ шаданагүй, эхэ мал олоор һубайрна, малай үхэл гарза үргэлжэлһөөр. Мүн малай ашаг шэмэ үшөөл бага байһаар.

Һү һааха, тэрэнние гүрэндэ худалдаха талаар һайн үрэдүн туйлаха аргатай байбашье, бидэнэр гээгдэнэбди.

Эдэ бүгэдые анхаралдаа абажа, мал ажалаа гээгдэлһээ гаргаха, гүрэндэ мяха, һү болон бусад продуктнуудые худалдаха социалис уялгануудаа дүүргэхэ гээшэ республикын хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй шухала зорилго мүн.

Хүдөө ажахыгаа саашадань хүгжөөхын тула хүдөө ажахын үйлэдбэриин хүтэлбэрине нарижуулан һайжаруулха гэһэн КПСС-эй ЦК-гай заабарине бодото дээрэнь бэелүүлхэ, нютагай үйлэдбэриин управленинүүдэй үүргэ, харюусалгые дээшэлүүлхэ, гүрэнэй түсэб, уялгануудые дүүргэхэ талаар, мүн ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй харюусалгые эрид дээшэлүүлхэ шухала. Хүдөөгэй ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын, ойлгуулгын хүдэлмэри эрид һайжаруулжа, урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ талаар социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе.

Республикымнай промышленность болон транспортын хүдэлмэрилэгшэд продукци гаргаха 9 һарынгаа түсэб амжалтатайгаар дүүргээ. Тиигэбэшье промышленностьдамнай хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд ехэ бии. Республика доторнай гүрэнэй түсэб дүүргэдэггүй, хэдэн миллион түхэригэй продукци дутуу үгэдэг предприятинууд, промышленностиин бүхэли һалбаришье олдохо. Илангаяа промышленна, ажаһуудалай, культурна эмхи зургаануудай барилганууд хангалтагүйгөөр ябуулагдана.

Промышленностиин, транспортна болон барилгын предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд, гээгдэлһээ гаража, хүдэлмэридөө амжалта туйлаһан тухайгаа парти, правительстводоо мэдээсэхэ эрхэ олохо бэзэ гэжэ найдахыемнай зүбшөөгыт.

КПСС-эй ЦК-гай, Советскэ правительствын амаршалгада харюу болгон, предприяти бүхэн, колхоз, совхоз бүхэн социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтээ шэнэ амжалтануудые туйлаха гээшэ республикын бүхы ажалшадай нэрэ хүндын хэрэг.

Буряад ороной ажалшад совет арадуудай эбтэй эетэй бүлэ дотор үсэд шангаар ажаллажа, республикынгаа арадай ажахы болон соёл культурые саашадань амжалтатайгаар хүгжөөхэ гэжэ Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедые, манай гүрэл Советскэ правительствые республикын бүхы ажалшадай үмэнэһөө найдуулхыемни зүбшөөгыт.

Мухар-Шэбэрэй „Коммунизм“ колхозой түрүүлэгшэ Н. Г. ТЮТРИНЭЙ үгэһөө

Нүхэдүүд! Республикымнай гүрэндөө тарая худалдаха социалис уялгаяа дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан амаршалһанайнь түлөө партиингаа ЦК-да, Советскэ правительстводо, Никита Сергеевич Хрущевто манай колхозой ажалшадай зүгһөө, мүн партиина организаци болон правлениин зүгһөө халуун баясхалан хүргэхыемни зүбшөөгыт.

Манай Мухар-Шэбэрэй таряашад республикынгаа хүдөөгэй ажалшадай энэ ехэ тэмсэлдэ хубитаяа оруулалсажа, Эхэ оронойнгоо амбаарта 1 миллион 700 мянга гаран пүүд шэнэ ургасын тарая тушаагаа.

Ороохо тарянай баян ургасые ургуулжа, тэрэнээ богони болзорто гээлтэгүйгөөр хуряагаад, Эхэ орондоо элбэгээр худалдахын тула манай колхозой бүхы ажалшад хэзээ хэзээнэйхиһээ эдэбхитэй габшагайгаар хүдэлөө гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ жэлдэ манай колхозойхид таряалангай гектар бүриһөө 19 центнер ургаса хуряажа, гүрэнэй бэлэдхэлэй пунктда 32,5 мянган центнер тарая ашажа ябуулһан байна. Тиихэдэ ерэхэ жэлэйнгээ тарилгада дүүрэн хүрэхэ эрхим һайн шанартай үрэһэ хаагаад, малай тэжээлдэ, мүн эдеэ хоолой нөөсэдэ нилээд ехэ тарая хадагалжа абаабди.

Баян ургаса ургуулжа, тэрэнээ һайнаар хуряажа абахын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ механизаторнуудаймнай магтаалтайгаар хүдэлжэ гараа. Жэшээнь, колхозой хоёрдохи бригадынхид (бригадир Н. Г. Ревенский, техникын талаар тэрэнэй туһалагша П. П. Челночков) 1358 гектар таряалангай га бүриһөө дунда зэргээр 27 центнер ургаса, тэрэ тоодо 895 гектар газарай га бүриһөө 31 центнер шэнисэ хуряажа шадаһан байна. Нэгэдэхи бригадынхид (бригадир М. И. Поломошнов, техникын талаар тэрэнэй туһалагша В. И. Шишмарев) баһал үндэр баян ургаса хуряагаа.

Тарая хуряалгын үедэ механизаторнууд илангаяа эршэмтэй шангаар ажаллажа, машина, техникэеэ түхэреэн суудхэ соо нэгэншье һаадгүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгөө юм. Энээнэй ашаар бүхы ороохото ургамалнуудай 80 процент имагтал түрүү аргаар амяарлан хуряагдаа. Тиигээд бүхы ургасаяа октябриин 10-да сүм хуряажа дүүргэһэн байнабди.

Мүнөө үедэ колхозоймнай ажалшад бүхы үрэһэ хүрэнгэеэ һайнаар сэбэрлэжэ, тарилгын шанарта хүргэхэ, малайнгаа үбэлжэлгые һайн бэлэдхэлгэйгээр уттаха, хүдөө ажахын бүхы техникэ, машина, зэмсэгээ богони болзорто, эрхим шанартайгаар заһажа дүүргэхэ зорилго табяад хүдэлжэ байнхай.

Эхэ һайхан оронойнгоо аша туһада, манай орондо коммунизм байгуулха хэрэгэй түлөө колхозниигуудай хүсэ шадалаа саашадаашье гамнангүй хүдэлхэ гэжэ артелиингээ бүхы ажалшадай зүгһөө найдуулнаб.

Хориин үйлэдбэриин управлениин начальнигай орлогшо О. А. БОРИСОВАЙ үгэһөө

Энэ үдэрнай Буряад ороной ажалшадта мартагдашагүй баяртай хүхюун үдэр болобо. Гүрэндөө 6 миллион 615 мянган пүүд тарая худалдажа, социалис уялгаяа дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан, КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет республикымнай бүхы ажалшадые, хүдөө нютагуудай зониие амаршалаа.

Социалис уялгые дүүргэхэ хэрэгтэ Хориин үйлэдбэриин управлениин харьяата колхоз, совхозуудай ажалшад өөһэдынгөө хубитые яһала оруулаа. Колхоз, совхозууднай 780 мянган пүүд тарая худалдаха түсэбэй орондо, Эхэ оронойнгоо амбаарта 1 миллион 620 мянган пүүд тарая тушааһан байна.

Ургаса хуряалга, тарая гүрэндэ худалдалгые Үдын совхозойхид (директор нүхэр Батуев, парткомой секретарь нүхэр Романов, главна агроном нүхэр Сабылин) эмхитэй һайнаар ябуулжа, богонихон болзорто 180 мянган пүүд эр-

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: республикын ажалшадай митинг.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

БАЯРАЙ МИТИНГ

Хориин үйлэдбэриин управлениин начальнигай орлогшо О. А. БОРИСОВАЙ *үгэһөө*

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

хим шанартай таряа бэлэдхэлэй пунктда тушаажа, гурбан түсэб дүүргэжэ шадаһан байна.

Управлениин ажахынууд ерэхэ жэлэйнгээ тарилгада хүсэд хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ хаагаа. Аймагууднай гүрэндэ мяха худалдаха 9 һарынгаа түсэбшье баһал болзор сооль дүүргээ.

Бүхы механизаторнуудай эршэмтэй шангаар хүдэлһэнэй ашаар ургаса хуряалга, таряа худалдалга богони болзорто, һайн шанартайгаар дүүргэгдэбэ. Эдэнэй дунда бүтээсэ ехэтэй ажалаараа шалгарһан түрүүшүүл олон. Үдын совхозой комбайнёр Дамба Лхасаранов «СК-3» комбайнаар 664 гектар таряа хуряажа, 4200 центнер ороохо сохёо. Мүн энэ совхозой бэрхэ механизатор Михаил Козлов 600 га таряа хадаад, 4800 центнер таряа сохиһон байха юм.

Баян ургасые богони болзорто хуряажа абахын түлөө тэмсэлдэмнай Улаан-Үдын дээдэ, дунда һургуулинуудай һурагшад, студентнэр, Советскэ, Октябрьска, Железнодорожно районуудай предприяти болон эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд, алба хаагшад туһалжа, үнэн сэхэ ажалай һайн һайхан жэшээ харуулан хүдэлөө. Тэрэшэлэн совнархозой автоажахынуудай жолоошод баһал ехэхэн туһа хүрг[...]ээшэ. Манай управле[...] бүхы ажалшад тэдэндэ [...] баясхалан хүргэжэ, ажал хүдэлмэридэнь бүри ехэ амжалта хүсэнэ.

Колхоз, совхозууднай үбэлжэлгэдөө һайнаар бэлдэжэ, хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха түсэб, уялгаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын тула бүхы хүсэеэ элсүүлэн хүдэлжэ байна.

Буряадай хүдөө ажахын институдай студент М. Ц. МУНКУЕВАЙ *үгэһөө*

Ороохо таряанай түлөө тэмсэлдээ манай республикын ажалшадай туйлаһан эрхим амжалтые мүнөөдэр тэмдэглэжэ байхадаа, залуу наһанайнгаа залинта ажал тухай студентнүүдэй зүгһөө хэдэн үгөөр хэлэхэ дуран хүрэнэ. Мүнөө үедэ арад зомнай Эхэ орондоо элбэг дэлбэг ороохо таряа бэлэглэхын тула шангаар тэмсэжэ байна. Мүн бидэнэр студентнүүдшье таряа хуряалгын хүдэлмэридэ гарахадаа иимэл гол зорилготойгоор оноо һэмди. Энэ жэл таряа хуряалгада хабаадагшад хаа хаанагүй ехэл шангаар ажаллаа. Юуб гэхэдэ, ажалай эрхим дүнгүүдые туйладаг нүхэд, эрхим жэшээ харуулдаг залуушуулшье

хуряалгада хаа хаанагүй олоороо жагсаа бшуу.

Республикымнай 4 институдай, 10 техникумүүдэй студентнэр республикынгаа таряалан дээрэ үдэр һүнигүй ажаллажа гараа. Студентнүүд республикынгаа бүхы ажахынуудта хүдэлхэдөө трактор, комбайнуудые эрхимээр жолоодон, мүн ондоошье ажалда оролдосотойгоор хабаадаа.

Ажаллажа байхынгаа хажуугаар хүдөө нютагуудтаа хатар наада, концертнүүдые харуулжа байгаа гээшэ. Илангаяа Буряадай хүдөө ажахын институдай механизациин факультедэй 2-дохи курсын студентнэр эрхимээр ажаллаһан байна. Жэшээлхэдэ, Василий Котлаков, Лубсан Ширапов, нүхэд Ландин, Пахомов болон бусад ехэ магтаалтайгаар хүдэлөө юм. Котлаков Ширапов хоёр 10 үдэрэй туршада 217 гектар таряа хуряаһан байна. Мүн технологическа, багшанарай институдуудай, бусадшье техникумүүдэй студентнэр Сэлэнгын, Түнхэнэй болон ондоошье аймагуудта хүдэлхэдөө студентын нэрые дээрэ үргэжэ ябаһан байна. Олон студентнүүд республикын Хүндэлэлэй самбарта оруулагданхай.

Хүндэтэ нүхэд! Энэ митингдэ сугларһан нүхэдые, мүн колхоз, совхозуудай бүхы ажалшадые республикынгаа хүдөө ажахые саашадань хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ студентнүүд эрхимээр гуталжа байха гэжэ найдуулнаб.

Кабанскын совхозой 3-да[хи] отделениин бригадир И. И. ГУСЕВАЙ *үгэһөө*

Агуу ехэ Октябриин социалис революциин 45 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахаяа байһан эдэ үдэрнүүдтэ манай Кабанскын совхозой хүдэлмэришэд абаһан уялгаа болзорһоонь урид дүүргээбди гэжэ партиин обкомдо, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Советдэ баяртайгаар мэдээсэхэ золтой байба.

Энэ жэлдэ совхознай гүрэндөө 8 мянган центнер мяха худалдаха түсэбтэй аад, мүнөө Эхэ орондоо 8145 центнер мяха үгөөд байна. Мүн 7 мянган центнер таряа тушааха аад, бүхыдөө 12482 центнер ороохо Эхэ оронойнгоо амбаарта оруулаа. Тэрэ тоодо үнэтэ ургамал — горохой 4 мянган центнер ороохон худалдагдаа.

Байгша ондо совхоз таряа хуряалгые богони болзорто, һайн шанартайгаар дүүргээ. Энэ жэлдэ бүхы таряалан дээрэһээмнай бараг һайн ургаса абтаһан байна. Жэшээнь, байгша ондо түрүүшынхеэ 612 гектар таряалан дээрэһээ га бүриин дунда зэргээр 15 центнер горохой ургаса хуряагдаа. Иимэ баян ургаса миин зүндөө абтаа бэшэ, харин бүхы таряашад, механизаторнуудаймнай оролдосотой һайнаар,

шэн зоригтойгоор ху[...] нэйнь ашаар туйлагдаа.

Тэрэшэлэн манай гүр[...] отделенидэшье горохой [...]гаса абтанхай. Жэшээ[...] 240 гектар газарай га бү[...] 18 центнер, тиихэдэ [...]ниин хоёрдохи бригад[...] (бригадирынь нүхэр С[...]ков) 120 гектарай га бү[...] 23,5 центнер горох хур[...] байна. Энэ жэлдэ горох[...] түлэб урда намарынь ха[...]даһан паар дээрэ, һа[...] борнойлогдожо, жэгдэлэг[...] хүрьһэтэй газарта тар[...] юм.

Ерэхэ жэлэйнгээ ург[...] бэлдэжэ манай отдел[...]хид 1150 гектарта на[...] паар хахалжа, тэрэн[...] хүрьһэ зөөлэрүүлэн эл[...]лээд, дээрэһээнь һайнаа[...]дэлжэ, нягтаруулаа. Эн[...] ерэхэ жэлэй тарилгада [...]хэн туһа нэмэри байхан[...]тай. Гадна, өөһэдтөө [...] хүрэхэ үрэһэ хаажа аб[...]бди. Саашадаа ургас[...]тай зелёнко оройдоо тар[...] болижо, орондонь силос[...]рахаар горох, бобы ех[...]ряад, һайнаар ургуулх[...]рилготойбди. Ерэхэ жэл[...]рох хоёр дахин ехээр [...]даха юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ бүхы [...]ряалангай һолоомон суг[...]дажа, һүрилэгдөө. Гах[...]буудта тон һайн тэжэ[...]хо—горохой 4 мянган [...] һолоомон бэлэдхэгдээ. О[...]шинхид мүнөө үбэлж[...] һайнаар бэлдэжэ, үхэр[...] олоор шахан таргалуу[...]лөө тэмсэжэ байна. 196[...] түрүүшын квартала[...] отделени 900 центнер[...]шо бэшэ мяха гүрэнд[...]даллаха юм. Тиигээд [...] жэлдэ таряалангай ге[...]ридэ 75 центнер, эдлүү[...]шэ газарай га бүри[...] центнер мяха абаха [...]хы зорилгоёо бэелүүлх[...]набди.

Улаан-Үдын паровозо-вагонно заводой мастер Ю. С. НИКИТИНЭЙ *үгэһөө*

Митингдэ хабаадажа байһан хүндэтэ нүхэд, бүхы колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэнтэй дашарамдуулан, Улаан-Үдэ городой олон мянган хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө Таанарые халуунаар амаршалнаб.

Манай таряашадай ажалайнь амжалта хадаа КПСС-эй XXII съездын, мүн ЦК-гай мартын Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө зоригтой шангаар тэмсэһэнэйнь аша үрэ мүн. Республикымнай ажалшадай таряан ажалдаа туйлаһан амжалтануудынь хадаа хүдөө ажахын бусад һалбаринуудые, нэн түрүүн мал ажал хүгжөөхэ хэрэгэй гол нүхэсэл болоно.

Гүрэндэ таряа худалдаха социалис уялга дүүргэлгэдэ городой ажалшадай, тэрэ тоодо паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэдэй хубита бии. Манай заводой коллектив шефтээ абаһан Мухар-Шэбэрэй, мүн бусадшье аймагуудай

ажахынуудта таряа хуряаха үедэ хүдэлмэриин хүсөөр, мүн техникээр горьтой туһаламжа үзүүлээ.

Гүрэндэ таряа худалдаха социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргээд байхынгаа хажуугаар, мүнөө үедэ хүдөө ажахыдаа элдэб олон шиидхэгдээгүй асуудалнуудай бии байһыень бидэнэр мартаха ёһогүйбди. Мүнөө үедэ хүдөө ажахын продуктнууд, илангаяа мал ажалһаа абтадаг ашаг шэмэ арад зоной ургажа байһан эрилтые үшөөл гүйсэд хангагагүй гээшэ. Тиимэһээ бидэнэр—хүдөө нютагуудай, городой ажалшад хүсэ шадалаа нэгэдүүлэн ажаллабалнай, хүдөө ажахыда бии байһан дутагдалнууд ойрын сагта усадхагдаха гэжэ һайса ойлгонобди. Эгээл иимэ замаар городой ажалшадые, колхознигуудые, совхозой хүдэлмэришэдые манай парти амжалтатайгаар хүтэлбэрилжэ, хүдөө ажахыгаа хурдан түргэнөөр хүгжөөжэ байна.

Колхоз, совхозуудай ажалшадай үмэнэһөө манай митингдэ хабаадажа байһан түрүүшүүлые хүдөө ажахы саашадань хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаараа туһалхабди гэжэ городой ажалшадай зүгһөө найдуулхыем зүбшөөгыт.

Агуу ехэ Октябриин 45 жэлэй ойе эрхим бэлэгтэйгээр угтахын түлөө тэмсэжэ байхадаа, городой ажалшад 9 һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргээ. Мүнөө городой ажалшад түүхэтэ долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэй түсэбые декабриин 25 болотор дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байна.

Бүхы колхознигуудай, хүдэлмэришэдэй хамтын хүсөөр Эхэ оронoймнай баялиг улам бүри ургажа байг лэ.

КПСС-эй Мухар-Шэбэрэй райкомой секретарь Ц. О. ЦЫБИКОВЭЙ *үгэһөө*

Нүхэдүүд! Манай республикын ажалшадые амаршалһан КПСС-эй Центральна Комитедэй, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй бэшэгые Мухар-Шэбэрэй аймагай ажалшад айхабтар ехэ баяр баясхалантайгаар угтаа.

Республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй туйлаһан амжалтада манайшье аймагай колхознигуудай, совхозуудай хүдэлмэришэдэй, мэргэжэлтэдэй ажалай хубита бии. Манай аймагай колхоз болон совхозууд Эхэ ороной амбаарта 290 мянган центнер гэхэ гү, али 1 миллион 769 мянган пүүд эрхим шанартай таряа оруулаа. Тэрэнэй 80 процентнь эдеэ хоолой үнэтэ ургамал—шэниисэ болоно.

Хүдөө ажахымнай хүдэлмэрилэгшэдэй эдэ амжалтанууд нэн түрүүн манай партиин, Советскэ правительствын һүүлэй жэлнүүдтэ бэелүүлһэн хэмжээ ябуулгануудай ашаар туйлагдаа гээшэ.

Манай аймагай колхоз, совхозууд энэ жэлдэ баян ургаса хуряаба. Тиигэжэ гүрэндэ таряа худалдаха гүрэнэй хоёр түсэб дүүргээд, хүсэд хүрэхэ үрэһэ хүрэнгэ хаажа, ниитын хэрэглэмжэдэ таряа үлөөһэн байна. Байгша ондо нёдондонойхиһоо хоёр дахин ехэ силос, үбһэ бэлэдхэгдэжэ абтаа.

Илангаяа һайнаар хүдэлжэ. «Эрдэм» совхозойхид гүрэндөө 53 мянган центнер, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз—48 мянган центнер, Суулгын совхоз—41 мянган центнер таряа тушааһан байна.

Манай аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй баян ургаса ургуулха, тэрэниие хуряаха, таряа зөөхэ хүдэлмэридэ Улаан-Үдэ городой ажалшад ехэхэн туһаламжа хүргөө. Илангаяа Улаан-Үдын Ленинэй ордено паровозо-вагонно заводой, Буряадай автотрестын, Арадай ажахын Советэй автотранспортна организацинуудай хүдэлмэришэдтэ, Улаан-Үдэ городой дээдэ һургуулинуудай студентнүүдтэ ехэ баясхалан хүргэнэбди.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй амаршалга бидэниие бүри һайнаар хүдэлхые уялгална, орон дотороо коммунизм байгуулха программые болзорһоо урид бэелүүлхэ хэрэгтэ бии байгаа арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхые уряална. Хүдөө ажахын продуктнуудые, илангаяа мал ажалай продуктнуудые ехээр абадаг болохо талаар манайшье аймагта хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд ехэ бии.

КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Советэй амаршалгада харюу болгон, манай аймагай ажалшад улам һайнаар хүдэлжэ, 1962 ондо абаһан социалис уялгануудаа бүрин бэелүүлжэ, 1963 ондо хүдөө ажахын ургамалнуудай баян ургаса туйлаха талаар бүхы хэмжээнүүдые абаха гэжэ найдуулнабди.

1-дэхи АТК-гай жолоошон Г. И. ОПАЛЬНИКОВАЙ *үгэһөө*

Хүндэтэ колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд, Улаан-Үдэ городой ажалшад! Советскэ правительствын, партиин Центральна Комитедэй эльгээһэн амаршалгын баярые Буряадай автотрестын жолоошодой зүгһөө хубаалдахыем зүбшөөгыт. Гүрэндэ таряа худалдаха уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байһан колхознигуудтай, мүн совхозуудай хүдэлмэришэдтэй хамта республикынгаа үргэн уужам таряалан дээрэ Буряадай автотрестын бүхы жолоошод тэмсэжэ гараһан байна. Энэ тэмсэлэй охин дундуур олон жолоошод эрхим амжалтануудые туйлаа. Тэдэнэй дунда 1268-дахи автоколоннын жолоошон Иван Иванович

Яньков, 1-дэхи автоажахын жолоошод Александр Карцев, Гавриил Пинин, Хяагта городой № 2 автоконторын—Иван Васильевич Степанов болон бусад нэрлэгдэнэ.

Буряадай автотрестын жолоошодой хүсөөр Эхэ оронойнгоо амбаарта нэгэ миллион 250 мянган пүүд ороохо таряан зөөгдэһэн байна.

Хүндэтэ нүхэд! Республикынгаа бүхы ажалшадые туйлагдаһан амжалтатай дашарамдуулан халуунаар амаршалхыем, Эхэ орондоо ходол магтуулжа байхаар саашадаа ажаллахабди гэжэ манай городой автоажахын бүхы хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, алба хаагшадай зүгһөө Таанарые найдуулхыем зүбшөөгыт.

ТАСС-ай мэдээсэл

Газарые тойрон дабшадаг «Космос-11» гэжэ ээлжээтэ хэмэл одон 1962 оной октябриин 20-до Советскэ Союзда амжалтатайгаар табигдаа. Энэ оной мартын 16-да ТАСС-ай соносхоһон программын ёһоор замбуулинай дайдые саашадань шэнжэлхэ научна аппаратура одон дээрэ тодхогдонхой. Научна аппаратураһаа гадна, «Космос-11» гэжэ одон дээрэ замыень хэмжэхын тулада олон һудал шэжэмтэй радиотелеметрическэ оньһо түхеэрэлгэ, радио техническэ түхеэрэлгэ тодхогдонхой. 20,0048 болон 90,0216 мегагерцын частотанууд дээрэ хүдэлдэг богони долгито передатчик одон дээрэ бии.

Даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор урид хараалагдаһанда дүтэрхы замаар хэмэл одон ниидэн дабшана. Хэмэл одон 96,1 минутын турша соо Газарые тойрон, экваторһаа 49 градус 00 минута һөөлжүүгээр ниидэнэ. Газарай нюрууһаа эгээн холонь 921 километртэ, эгээн дүтэнь 245 километртэ ниидэнэ.

Хэмэл одонһоо абтаһан радиотелеметрическэ мэдээнүүд тэрээн дээрэ табигдаһан түхеэрэлгэнүүдэй гэмгүй һайнаар хүдэлжэ байһыень гэршэлжэ үгэнэ. Тоололго-согсололгын, хэмжэлгын центрнүүдтэ телеметрическэ мэдээнүүд, тэрэшэлэн передатчигай радио дохёонуудай абтажа байһан тухай мэдээнүүд ороно.

БУРЯАД ҮНЭН

2-дохи нюур

1962 оной октябриин 21.

Шубуушадай дүй дүршэлтэй танилсагты[...]

ЭХЭ ГАЛУУНҺАА ЦЕНТНЕР МЯХАН

Зунай хоёр—гурба һарын туршада нэгэ эхэ галууннаа центнер үлүүтэй, хурга зузаан өөхэтэй мяхан абтана гэжэ хөөрэхэ болоо һаа, зарим нэгэн этигэншьегүй байжа магад. Шубууһаа аяар центнер мяхан хаанаһаа абтаха юм гээд арсалдахашье ушар байха. Шубуу, илангаяа галуу олоор тэжээжэ үзөөгүй һаа, иимэ ушар хаанаһаашье мэдэгдэхэ һэм даа.

Харин Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» колхоз жэл бүри галуу олоор үсхэбэрилдэг. Энэ жэлдэ 5340 галуу тэжээжэ, 230 центнер мяхан абтаа. Тэрэнь колхозой кассада 23 мянган түхэригэй олзо доход оруулаа юм.

Артелиин түб Шаралдайһаа баруулжаа арбаад модоной газарта Тайщиха гэжэ нэрэтэй тохой хүрэхэдэтнай, үзэсхэлэн һайхан байгаалитай, үргэн ехэ сөөрэмтэй, һөөг бургааһаар бүрхөөгдэһэн үндэр добонуудтай голдо үй түмэн дүн сагаан галуунууд дүүежэ байха. Энэ хадаа түс колхозой галуунай фермэ гээшэ. Эндэ найман жэл удаагаар Ксения Демьяновна Ананина ажалладаг. Жэл бүри галуунай олон болохо тума тэрэ гансаараа хүдэлхэ аргагүй болоходоо, Полина, Мария Калашникова гэгшэдые туһалагшадаар абаад, галуу харууһалха мэргэжэлдэ һургажа байнхай.

Энэ колхоз галуу тэжээжэ эхилһээр 8 жэл боложо байна. Жэл бүри галууннаа олзо доход ехээр оруулдаг. Нёдондо эхэ галуун бүриһөө 30 үндэгэн абтажа, дальбараа болгогдоһон байгаа. Тэдэнь 2—3 һарын үнгэрөөд байхада, түс тустаа 4—4,5 килограмм шэгнүүртэй болоод байгаа һэн. Тоолоод үзэхэдэ, эхэ галуунһаа 135 килограмм мяхан абтаһан болоно бшуу. Энээн дээрэһээ бодомжолходо, богони болзорой турша соо тарган, зөөлэхэн аад, хямда сэнтэй мяха элбэгээр абаха арга боломжо энэл ха юм. Килограмм мяханай өөрынь үнэ 54 мүнгэтэ гэхэ гү, али центнерынь 54 түхэригтэ болоно. Галуу олоор үсхэбэрилбэл, ажахыда али тухай аша үрэтэй байһаниинь эли болоно.

— Шубуу, илангаяа галуу тэжээхэдэ юугээрээ һайн бэ гэхэдэ ажалай, мүн зөөриин гаргаша тоншье бага байдаг. Тиимэ һайн, үнэтэй сэнтэй барилгашье хэрэгтэй бэшэ. Дулаан аад, дороһоо хуурай сарһай байбал дүүрэе,—гэжэ дүршэл ехэтэй галуушан нүхэр Ананина хөөрэдэг.

Томо һайн үндэгэ абахын тула эхэ галуудые ямараар тэжээхэб, мүн дальбараануудые боргожоторнь хайшан гээд харууһалхаб гэхэ мэтэ зарим тэды дүршэлтэй болоһон Ксения Демьяновна өөрынгөө ажал тухай Улаан-Үдын нютагай үйлэдбэриин управлениин Советдэ зарлагдаһан аймагай хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй суглаанда һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө һэн. Инкубаторна станцида гологдохогүй һайн бүридхэлтэй үндэгэ абахын тула эмэ галуунуудые һайнаар харууһалха шухала. Байра байдалынь уужам, сэбэр, һаруул, зузаан аад, хуурай дэбисхэртэй байха зэргэтэй. Дэбисхэрынь хэршэһэн һолоомо гү, али модоной хиб]эдэһэншье байбал хамаагүй. Дэбисхэрыень нойтон байлгажа огто болохогүй. Ханаһаа доогуур үлеэхэгүй, тиигэбэшье сэбэр агаарай орожо байха нүхэтэй байра үлүүсэ һайн. Үбэл, зунай үедэ галуудаа сэбэр агаарта ябуулхые оролдохо шухала. Галуудай эртэ үндэгэлхынь тула үглөөгүүр эртэһээ үдэшын харанхы болотор гэрэлтэй газарта байлгахада һайн. Гадна эрэ галуудаа мүн лэ һайн тэжээл дээрэ байлгаад, 3—4 эмэ галуунда нэгэ-нэгые табихада таарамжатай юм.

Инкубаторна станцида тушааһан үндэгэнүүдэйнгээ дальбараа болохотойнь сасуу тэрэ үдэртэнь фермэдээ асардаг юм. Үлбэр, жаахан дальбараануудые аминдань харууһалдаг. Юуб гэхэдэ, үлбэр муу бэетэйнүүдынь түргөөр өөдэлхэгүй, хосорхоёол һанажа байдаг. Тэдэнэй харууһалга, эдеэлүүлгыень түрүүшын үдэрһөө тон нарилха хэрэгтэй гэжэ галуушад хөөрэнэ. 5—6 хоноол байхадань хэдэн часаар газаа, сэбэр агаарта сэнгүүлдэг. Дальбараагай байха байра тон дулаахан, сэбэр, хуурай, үнэргүй байха ушартай. Тиихэдэ дүрбэлжэн метр талмайда 9—10 дальбараа байлгахада тон һайн. Уйтан ба[...] олоороо байһан дальб[...]бэр байдаг юм.

Дальбараануудые т[...] 5 үдэр болгоһон үндэг[...]лүүлдэг гуримтай. Мү[...]шээр татагдаһан ешм[...] будаа гэхэ мэтые жэ[...] хэршэһэн нарай ного[...]лёод эдюулдэг. Эгээ [...]жээлынь хэршэһэн хүх[...] болодог юм. Талха [...] зүйл, хүхэ ногооноо[...] ээдэмэг үгэдэг. Дальб[...]дай 20—23 үдэртэй [...]донь уһанда оруулж[...]даг. Тиигээд лэ хар[...] нэгэ бага хүнгэржэ, д[...]нууд гол түлэб бэлш[...]дог.

— Галуун хадаа хо[...] дажа үгэдэггүй хом[...] эдидэг гэжэ хэлсэдэ[...]шье зүбтэй юм бээз. [...] галуунда намар-үб[...] нэгэ һара соо 45 цен[...]ho таряа эдюулдэг [...] Зундаа бэлшэбэл [...] юумэн тэдэндэ хэр[...] Галуудаймнай ферм[...]тар тухай газар үгт[...]дээл адуулаад бай[...]жэ нүхэр Ананина х[...]

«Забайкалец» кол[...]лаһан зарим дүй дү[...] харуулнаб гэхэдэ, [...] хэндэ галуунуудые [...] хэбэрилжэ, зун-нам[...] һарын туршада хэд[...] центнер мяха гарга[...]тайгаар абажа, гү[...]даллаха арга бии [...]шэлнэ.

Б. Ж[...]
мана[...]

АРТИЙНА
АБАЙДАЛ

Агитаторнуудай
айнаар хүдэлһэн дээрэһээ

аа нютагай Кировэй
нэ колхозой конторо
одомнай, тоһолиг бо-
нлогрейкэтэй гуша ба-
гай наһанай нэгэ хүн
ин түрүүлэгшэ Цыбик
ич Гармаевтай хөө-
байба.

ксандр, энэ зундаа,
һайнаар ажаллажа
Намарай паар хаха-
эшье хүнэй хойно
— гэжэ байгаад тү-
н хэлэхэ дуулдана.

юу хээд, ямар ам-
йлаад, түрүүлэгшэдээ
гээшэб гэжэ һанаг-
байба. Удачшьегүй тэ-
ндртай хөөрэлдэжэ,
лмэри тухайнь мэ-
Александр Ринчинов
маггуулхаар хүн
адааб гэхэдэ таряа
үедэ габшагайгаар
«СК-3» комбай-
гектарай ороохо та-
һан байна. Тиихэдэ
Бадмажапов үшөө
500 гектар, Илья Но-
420 гектар хадаа. Ажа-
үшүүл энэ колхоздо
дүүрэнэгүй. Малша-
һаа мүн лэ олонхи-
үрүүшүүлэй дансада

нь, һаалишан нүхэд
рова, Х. Найданова,
ракцаева, Е. Кондра-
Д. Содномова, Ч. Но-
гшэд юһэн һара соо
һөө 1300—1500 литр
байна. Эдэ зургаан
150 мянган литр һү
һаагаа. Эдэнэй һаа-
д симментал үүл-
э, харин буряад үүл-
аханууд бэетэй юм.

й нэрэмжэтэ колхоз
2200 гектарта тарил-
тэрэнээ саг болзор
ажа абаа. Тиигэһэ-
р тус колхоз ороохо
бараг ургаса абажа,
таряа худалдаха со-
лгаяа 100 центнерээр
үүргэз.

адай һайнаар ажал-
шаар колхозынь һү
худалдаха гурбан
гаа түсэб 113 про-
эбэ. Жэлэйнгээ тү-
Совет конституциин

һайндэртэ — декабриин табанда дүүргэхэ гэжэ харганаагайхид шиидэнхэй.

Эдэ амжалтануудые туйлахын тула колхознигуудай дунда эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри колхозой партийна организаци (секретаринь нүхэр Д. С. Мункожапов) шадамараар ябуулаа. Гүүртэ отара болон полевой стануудаар ябажа, 30 гаран агитаторнууд ажахын, политическэ асуудалнуудаар хөөрэлдөө, лекци, элидхэлнүүдые эмхидхэдэг. Коммунис партиин, Советскэ правительствын табиһан гол зорилгонууд тухай колхознигуудта ойлгуулха, тэдэнэй политическэ мэдэрэлээ дээшэлүүлхэ хэрэгтэнь туһалдаг байна.

Эдэ агитаторнуудай олонхинь нютагай һургуулиин багшанар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд—бултадаа дээдэ, дунда һургуулитай хүнүүд. Эдэнэрэйл хүсөөр, үүсхэлээр үйлэдбэриин түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлэгдэнэ. Жэшээнь, агитатор Валентина Будажапова һүнэй тоһолигые хайшан гээд дээшэлүүлхэ тухай һаалишадтаа хэлэжэ үгэхэ зуураа, Буряадай хүдөө ажахын институдай һуралсалай ажахын һаалишадай дүй дүршэл тухай хөөрөө һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо Харганаагай һаалишад үнеэдээ хоёр хүнэг соо һаана. Һүүлшынь һү амяаран һаажа абахада, тоһолиг хубинь нилээд дээшэлһэн байха юм. Мүн эндэхи һаалишад үнеэдэйнгээ хүхэ дэлэнгые заатагүй бүлеэн уһаар угаагаад аршадаг, массаж хээд һаадаг болонхой.

Колхозой агитатор бүхэн Украинын колхозница Н. Г. Загладын статья тухай колхознигуудтаа хөөрэжэ үгөө. Артелиин гэшүүн бүхэн колхозник нэрээ хүндэлжэ ябаха, ажал хэрэгтээ һайнаар хандаха, һэшхэлгүй ябадалтай эрид тэмсэхэ гэһэн агитаторай дүлэтэ үгэ зэдэлнэ.

Урдань агитаторнуудай семинар хаа-яа болоод үнгэргэгдэдэг байгаа. Харин семинарай орондо агитаторнуудай саг үргэлжын һургуули нээгдэнхэй. Энэнь һарадаа нэгэ дахин алгадгүй хэшээл хэдэг юм. Эндэхи агитаторнууд теоретическэ болон методическа темэнүүдээр лекци, элидхэлнүүдые шагнадаг, хүдэлмэриингөө дүй дүршэл халан абалсадаг. Агитатор бүхэн тусхай дэбтэртэй. Тэрээн соогоо хаана, ямар асуудалаар хөөрэлдөө гү, али лекци элидхэл хээб, тэрэнээ тэмдэглэдэг, колхознигуудай оруулһан дурадхал. һанамжануудые, өөрынгөө ажаглалтануудые бэшэдэг. Эдэ дэбтэрэйнь хуудаһануудые ираад үзэхэдэ, хэн агитаторай ямараар хүдэлдэгые тодорхойлхо байна. Тэдэнэр колхознигуудай дунда аман үгөөр агитаци ябуулхаһаа гадна, «Ажалай алдар солын календарь гаргадаг байна. Тэрээн соонь ажал дээрээ шалгарһан түрүүшүүлэй нэрэ, обог бэшэгдэдэг юм.

Колхознигуудай үдэртөө, табан, арбан хоног соо, һара соо хэһэн ажалай дүнгүүдые агитаторнууд дүнлэн гаргадаг, түрүүшүүлэй дүй дүршэл дэлгэрүүлдэг. Агитаторнуудай иигэжэ хүдэлхэдэ, колхозник бүхэн һайнаар лэ ажаллаһайбди гэжэ оролдодог.

Колхозой партийна комитет гурбан һарада нэгэ дахин һаалишадай баал эмхидхэжэ байдаг. Тиихэдэ «Малшанай үдэр» үнгэргэгдэдэг. Мэнэ һаяар «Механизаторай үдэр» үнгэргэгдэхэнь. Энэ мэтын хэмжээ ябуулгануудые эмхидхэлгэдэ агитаторнууд эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг заншалтай.

Мүнөө энэ колхоздо малай үбэлжэлгын бэлэдхэл түлэг дундаа ябана. Эбэртэ бодо малай, хони хурьгадай үбэлжэхэ хото, хоройнууд заһабарилагдажа, дулаалагдажа эхилээ. Малшад үбэлдөө малдаа эдюулхэ үбһэ тэжээлээ элбэгээр бэлэдхээ.

Кировэй нэрэмжэтэ колхоз ажахын шухала кампанинуудые энэ жэлдэ һайнаар үнгэргэжэ байна. Энээндэ агитаторнуудай үүргэ ехэ гэжэ хэлэе.

Б. Ширеторов,
КПСС-эй Сэлэнгын
райкомой
пропаганда ба агитациин
таһагые даагша.

рга боломжонуудаа гүйсэд ашаглаха

(Тоосоото-һунгалтын партийна суглаанһаа)

й совхозой табадахи
и партийна органи-
тоосоото-һунгалтын
боложо үнгэрбэ. Тоо-
соо партийна бюро-
ажал хүдэлмэри ту-
эл секретарь нүхэр
Бутаков хэбэ.

то үе соо ажалшадай
улһан ниитэ-полити-
идхэлэй хүдэлмэриин
э жэл баян ургаса
уряалгын хүдэлмэри
ттоо, гээлтэ хоролго-
гэргэгдөө. Отделени
рооһо таряа худал-
лгаяа болзорһоонь
ргэз.

малай тоо толгой оло-
, тэрэнэй ашаг шэмэ
хэ талаар зарим тэ-
лта туйлагдаа. Хэр-
до жэлэй 9 һарын
отделениинхид 2784
һаагаа һаа, мүнөө
центнер һаажа, 246
нэмээгээ. Тэрэшэ-
дэ һү худалдалга
оор дээшэлээ.

ин хүдэлмэришэд
малда бардам хү-
эл бэлдэхэ талаар
оролдолго гаргаа.
1-нэй мэдээгээр от-
15 мянган центнер
ртай үбһэн болон бу-
тэжээл бэлдэгдээд
дондо энэ үедэ от-
9,5 мянган центнер
н. Мүн нёдондонои-
дахин ехэ шэмэтэ
лдэгдэнхэй.

хамта партийна ор-
үдөө ажахын про-
бүри ехээр абаха

талаар арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэжэ шадаагүй. Отделени гүрэндэ мяха, нооһо худалдаха түсэбөө дүүргээгүй. Хонин бүхэнһөө 3 килограмм нооһо хайшалха гэһэн уялгатай байгаад, арайхан гэжэ 1,95 килограмм хайшалаа. Адуу мал олоор гарзада ороо. Энэ жэлэй эхинһээ 1008 толгой хонин, тэрэ тоодо 810 хурьган гарзалагдаа. Эдэ бүгэдэ дутагдалнууд эрид шангаар шүүмжэлэгдэбэ.

—Партийна организаци ниитынгээ мал ажал шэнэ эрилтын ёһоор хүтэлбэрилжэ шадаагүй,—гэжэ үгэ хэлэһэн коммунист **Ц-Д. Намсараев** тэмдэглэбэ. Гүрэндэ мяха, нооһо худалдаха 9 һарынгаа түсэб дүүргээгүйбди. Энэ жэл хэһэн алдуугаа хойто жэл дабтахагүйн тула малай үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдэхэ ёһотой байгаабди. Гэбэшье энэ хүдэлмэри тон эмхигүйгөөр ябажа байна. Мүнөө болотор ямар мал хаана үбэлжэхэб гэжэ шиидхэгдээгүй, гүүртэ отаранууд гүйсэд хүрэхэ хүнүүдээр хангагдаагүй. Малай харууһалга, эдеэлүүлгын муугаар эмхидхэгдэһэнһээ боложо илангаяа залуу мал хүсөө гээжэ захалаа.

КПСС-эй гэшүүн **Н. С. Бадмаев** сабшалан һайжаруулха талаар хүдэлмэри тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэжэ тэмдэглэбэ. Хужарта гэжэ нютагай сабшалангай газар модо шулуунда дарагдашажа, сабшаха аргагүй болонхой. Тиигэжэ үбһэн багаар абтана.

—Отделениимнай ажал хүдэлмэридэ байгаа дутуу дундануудай гол шалтагаан юуб гэхэдэ, партийна организаци, тэрэнэй бюро тоосоото үе соогоо хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри аргагүй һулаар ябуулаа,—гэжэ коммунист **А. И. Борисов** шүүмжэлбэ. Парторганизациин олохон агитаторнууд даалгагдаһан участогуудтаа гаража, ажалшадай дунда хөөрэлдөө, уншалга үнгэргэнэгүй. Отделениин клуб хаа-яа кино харуулхаһаа ондоо юушье хэнэгүй. Хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин һулаар ябуулагдаһанһаа боложо зарим хүдэлмэришэдэй дундаһаа архидаха, ажалай журам эбдэхэ ушарнууд үзэгдэнэ.

Зарим коммунистнар ажахын харюусалгатай участогта ошожо хүдэлхэеэ арсана, даалгагдаһан ажал хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандана. Жэшээлхэдэ, коммунист О. Дугаров хурьгадай отара дээрэ гаража хүдэлхэеэ яг таһа арсаа. Тугалшанаар хүдэлжэ байһан коммунист М. Ф. Сутурин даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгагүйгөөр хандана, тиимэһээнь олон мал гарзалаа, тугалнуудынь хүсэ тамираа алдажа эхилбэ.

Р. Цымпилов,
КПСС-эй Хориин райкомой
инструктор.

КПСС-эй Центральна Комитедһээ,
эй Верховно Соведэй Президиумһээ,
СР-эй Министрнүүдэй Соведһээ

Центральна Коми-
үндэ кандидат,
Верховно Соведэй
РСФСР-эй Верховно
путат, РСФСР-эй
Соведэй Түрүүлэг-
эбб, КПСС-эй Ли-
мой нэгэдэхи секре-
й Тимофеевич Пу-

зиков хүндөөр үбшэлһэнэй һүүлээр 1962 оной октябриин 18-да наһа бараба гээд, КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет гүнзэгы гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

КПСС-эй ТРАЛЬНА КОМИТЕТ	СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ	СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

Н. С. Хрущев ГДР-эй сэрэгэй делегацитай уулзаба

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев Советскэ Союзда ерээд байһан Германиин Демократическа Республикын сэрэгэй делегацитай октябриин 19-дэ Кремльдэ уулзаба. Национальна оборонын министр, армиин генерал Г. Гофман делегациие толгойлжо ябана.

Н. С. Хрущев делегациин гэшүүдтэй уулзажа, хани халуунаар хөөрэлдэбэ. СССР-эй Оборонын министр, Советскэ Союзай Маршал Р. Я. Малиновский, авиациин генерал-полковник Н. П. Дагаев гэгшэд хөөрэлдөөндэ байлсаба.

(ТАСС).

ШЭТЫН ОБЛАСТЬ. Областиин хүдөө тосхонуудта гайхамшагта патриотическа хүдэлөөн дэлгэрнэ. Тобшоор хэлэхэдэ, механизаторнуудай бүгэдэ ниитын һуралсал эмхидхэгдэжэ байнхай. Ажалшадай культурно-техническэ болбосоролые дээшэлүүлхэ талаар КПСС-эй Программа соо табигдаһан зорилгонуудые бэелүүлэн, колхозник, совхозой хүдэлмэришэн, алба хаагша бүхэн механизаторай мэргэжэл шудалха ёһотой гэжэ сибириинхид шиидхэһэн байна.

Ононой районой «Путь к коммунизму» гэжэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд техническэ курсануудта заняти эхилхэ бэлэдхэл һайнаар хэнхэй. Багшанар томилогдоо, программа баталагдаа, кабинедүүд түхеэрэгдээ. Библиотекэдэнь техническэ тусхай литературын хэдэн зуун томууд нэмэжэ абтаһан байна. Хонишодой оньһожоруулагдаһан бригаднуудта зорюулагдаһан нүүдэл библиотекэнүүд байгуулагдаа. Хонишод техникые мүн лэ шудалха юм.

Колхозой техническэ кабинедтэ мүнөө хүн хододоо олооробо ородог болоо. Тэндэ түхеэрэгдэһэн тагууд дээрэ машинануудай хубинууд болон узелнууд табигданхай. Харуулан ойлгуулха зүйлнүүд: чертежнууд, схемэнүүд, диаграммануудые бии. Эндэ бүхы юумэнь бэлэдхэгдээд, механизаторнуудай курсануудта һураха хүнүүдые угтахаар болоод байна. Түбэйнь буусаһаа холын участогуудта занятинуудай болохо байһан дээрэһээ тэндэнь гэрнүүд баригдажа, бүгэдэ ниитын һуралсалай классууд түхеэрэгдэнхэй.

«Путь к коммунизму» колхоз жэл үнгэрхэ тудам машинануудые улам олоор абажал байдаг. Тэдэнииень техническэ эрдэмтэй хүнүүд жолоодохо болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: трактористнуудай курсануудта һурахаар бэшүүлһэн «Путь к коммунизму» гэжэ хүдөө ажахын артелиин залуу колхознигууд. Зүүн гарһаа— Александр Комиссаров, Арес Горелов, Владимир Истомин, Владимир Мирсанов.

ТАСС-ай фотохронико.

МЕХАНИЗАТОРНУУД ҮБЭЛДЭ БЭЛДЭНЭ

Үдэр сагай үнгэрхэ тума намарай хүйтэн амисхал орожол байнхай. Сэлгеэ Оронгын талаар бүришье хүйтэн һэбшээн үлеэгээд, үбэлжэлгэдэ бэлдэхые яаруулна.

Хүйтэн үбэлэй «хамар дээрэ» орожо ерээд байһыень һайса ойлгодог «Улаан Оронго» колхозой гэшүүд малай тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэрээ түгэсхэн, дал хорёоень һэльбэн заһабарилжа байна. Энэ колхоздо үбһэ, һолоомо, силос урдынхиһаа һураггүй ехээр бэлдэгдээ юм. Мүнөө малай байра заһабарилха, шэные бариха, мүн бусадшье хүдэлмэридэ колхознигуудай гол хүсэн элсүүлэгдэнхэй.

Ургаса хуряалгаяа, мүн гүрэндэ ороохо худалдалгаяа саг болзортонь дүүргээд, эрхим механизаторнуудаа малай байра, мүн худаг-уһалуури заһабарилха, оньһожоруулха хүдэлмэридэ табиба. Үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ хэрэгтэ пенсионер үбгэд, хүгшэдшье олооробо хабаадалсана. Инвалид Цырен-Доржо Бадмаев түрүүтэй үбгэд—Эрдэни Бадмацыренов, Цынден Цыбендоржиев, Цыренжап Аюшеев болон бусад малай байрануудые заһабарилхадаа, эрхимээр ажаллана.

Культура гэжэ газарта һаамхай үнеэдэй байха ехэхэн байра шэнээр баригдажа һаяар дүүргэгдэхэнь. Тэндэ үнеэдээ зайн галай хүсөөр һааха «ёлочка» түхэлэй агрегат тодхогдохо юм. Малшадые зайн галаар хангахын тула Янгаажинда шэнэ лини татагдажа байна. Эндэ малшадай байха хоёр гэр, 1000 эхэ хониной дал, сарай, хашаанууд баригдаха.

Д. Бимбаев.

ДУРАДХАЛ

Механизаторнуудые олоор бэлдэхэ бүгэдэ ниитын һуралсал яажа эмхидхэхэб?

Механизаторай мэргэжэл шудалхын тула колхознигууд, совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай бүгэдэ ниитын һуралсал эмхидхэхэ тухай КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолтой зохилдуулан, энээн тушаа иимэ дурадхал оруулагдана.

Ажахы бүхэндэ тусхай комисси тогтоожо, тэндээ колхозой правлениин гү, али совхозой дирекциин, партийна, профсоюзай, комсомолой организациин түлөөлэгшэдые оруулха хэрэгтэй. Тус комисси болбол ажахы бүхэндэ ямар мэргэжэлтэй хэды механизаторнууд хэрэгтэй болохоб гэжэ һайнаар тодорхойлхо, эдэбхитэдэй туһаламжаар һураха дуратай хүнүүдые олохо, мүн мэргэжэл мэргэжэлээрнь һуралсалай бүлэгүүдые бии болгохо зорилготой.

Ойрын үдэрнүүдтэ колхоз, совхозой отделени, бригада, фермэ бүхэндэ механизаторнуудые бэлдэхэ бүгэдэ ниитын һуралсал эмхидхэхэ тухай суглаануудые үнгэргэхэ байна.

Бүгэдэ ниитын һуралсалай һургуули бүхэндэ ямар бүлэгүүд байхаб, тэрэнь ямар программатай байхаб, тэндэнь ямар хүн багшалхаб гэһэн асуудалнуудые партийна бюро дээрэ шиидхэжэ, тодорхойлхо болоно. Тиихэдэ һуралсалай гурим тогтоожо, баталха ушартай.

Һурагшад ямар асуудалнуудые үзэхэ болоноб?

Жэшээнь, **тракторист мэргэжэл абаха хүнүүдтэ:** полит-һуралсал, агротехникын үндэһэн асуудал, тракторнуудые, хүдөө ажахын машина зэмсэг, тракторай хүдэлмэри эмхидхэл болон технологи, заһабарилга хэхэ тухай үзэхэ юм.

Комбайнер мэргэжэл олохо дуратайшуулда: полит-һуралсал, агротехникын үндэһэн асуудал, комбайн, комбайнаар хэхэ хүдэлмэриин эмхидхэл, заһабарилгын үндэһэн асуудал заагдаха ушартай.

Үнеэдые машинаар һааха мастернуудые бэлдэхэ бүлэгтэ: полит-һуралсал, эбэртэ бодо малай бэеын хэлбэр (анатоми, физиологи), тэдэниие зүбөөр эдеэлүүлхэ тухай, мүн һааха оньһон түхеэрэлгэ болон түрүү мастер-малшадай ажалай дүй дүршэл шудалха байна.

Ажахын тоосоондо ороһон хонишодой оньһожоруулагдаһан, томодхогдоһон бригадада хүдэлхэ хүнүүдые бэлдэхэ бүлэгтэ: полит-һуралсал, хониной бэеын түхэл хэлбэр (анатоми, физиологи), тэжээл, хонишодой томодхогдоһон ажахын тоосоото бригада, фермэ эмхидхэхэ тухай, агрономиин үндэһэн асуудал, трактор, трактораар хэхэ хүдэлмэри, хонишодой томодхогдоһон түрүү бригада, фермэнүүдэй дүй дүршэл шудалха юм.

Бүгэдэ ниитын һуралсалай һургуулиин директорээр колхозой түрүүлэгшэ, совхозой директор гү, али отделениин эрхилэгшэ томилогдохо ёһотой. Һургуулиин һуралсалай талаар даагшын тушаалда ажахын главна инженер, механик табигдаха, политическэ талаар орлогшонь партийна бюрогой секретарь байха, багшанарынь—колхозой түрүүлэгшэ, совхозой директор, главна инженер, механик, партийна бюрогой секретарь, агроном, зоотехник, үйлэдбэриин түрүүшүүл, эрхим механизаторнууд байха ёһотой.

Механизаторнуудые һургаха бүхы һургуулинуудта полит-һуралсалда тусхай программаар 20 час үгтэнэ. Бүхы һуралсалайнь программа 4 һара хахадай болзор соо дүүргэгдэхээр хараалагдаха ушартай. Һуралсалынь ноябриин 15-һаа апрелиин 1 болотор үргэлжэлхэ болоно. Һурагшад неделидээ 3 дахин һураха юм.

Тус һургуулинуудай түсэб, программын ёһоор, хүдөөгэй ажалшад тус тустаа шэлэжэ абаһан мэргэжэлээ һайса шудалжа, машина техникэ жолоодожо һураха байна. Һуража гараһан трактористнар хабарай хүдэлмэриин эхилтэр машинаар ябажа һайн шададаг болоод хабарай тарилгада хабаадалсаха зэргэтэй. Шэнэ комбайнернууд лабораторидо, ажал дээрэ хүдэлөөд, заһабарилга хэжэ һураха юм.

Һуралсал ниитын гуримаар эмхидхэгдэжэ, һургуулиин ном дэбтэр, харуулан ойлгуулха хэрэгсэл, тетрадь гэхэ мэтэ ажахын гаргашаар абтаха ушартай. Һуралсалые конторо, үдэшэнь — һургуулиин байра соо, клуб, библиотекэдэ үнгэргэхэ ёһотой. Ажахы бүхэндэ техническэ кабинет түхеэрхэ.

Программаар хараалагдаһан асуудалнуудаа үзэжэ дүүргээд байхадаа, һургуулинуудта шалгалта үнгэргэгдэжэ, һайн сэгнэлтэ абажа гарагшадта тусхай шэглэлтэй мэргэжэлтэн болоһоной нэрэ зэргэ олгогдоһон тухай үнэмшэлгэ барюулагдаха байна.

Г. Сергеев.

Таряа гээгшэд харюусаг лэ

Энэ жэлдэ Бэшүүрэй совхоз гүрэндөө 100 мянган центнер ороохо тушааха гэһэн социалис уялга абаһан байгаа. Абаһан уялгаяа хэр зэргээр дүүргэжэ байһан тухайнь совхозой директор нүхэр Козловһоо асуухада, тэрэ иигэжэ мэдээсэбэ:

— Һүүлэй мэдээгээр 45 мянган центнер таряан гүрэндэ худалдагдаад байна. Бүхы арга боломжоёо элсүүлжэ, үшөөл 10 мянган центнер тушаагаал һаамнай болоо. Тиигээд хамта дээрээ 55 мянган центнер ороохон тушаагдаха.

Гүрэндэ таряа тушаалга ехэ политическэ удха шанартай, колхоз, совхозуудай түрүүшын нангин уялга мүн. Теэд нүхэр Козловой хэлээшээр бодоходо, хэлэһэн үгэ, абаһан уялгань миил саарһан дээрэ үлэхэнь гээшэ гү? Юундэб гэхэдэ, Эхэ оронойнгоо амбаарта 100 мянган центнер эрхим шанартай ороохо таряа тушаахаар үндэр уялга абаһан аад, мүнөө тэрэнээ миил 55 мянган центнертэ хүргөөд, шадал һалаа гэжэ уһа руу «шалд» гээд орошоһон хэрэг болоно бшуу.

Тус совхоз таряагаа хуряажа эхилһээр һара хахад болобо. Теэд энэ хүдэлмэри тон ехээр унжагайрһаар. Һүүлэй мэдээгээр 300 гектар шэниисэ, 900 гектар ешмээн, 560 гектар обёос ургажа һууһаар.

Таряа хуряалга яахадаа иимэ ехээр нобшороо, оройтоо гээшэб? Нэгэдэхеэр, бүхы комбайн, машинануудаа дүүрэн хүсэндэнь хүдэлгэжэ шадаагүй. Тодорхойлбол, таряа хуряалгын эхилхэһээ хойшо 57 комбайнайнь 52-ынь лэ хүдэлөө нэрэтэй. Бэшэ 5 комбайниинь таряа хуряалгада оройдоо хабаадалсаагүй үнгэрөө.

Хоёрдохёор, комбайнуудай ажалай бүтээсэ тон бага, миил 5—6 гектар байха юм. Шанар муутайгаар заһагдаһанһаа боложо тэдэнь таряа хуряалгын халуун хаһада эбдэржэ, һаатажа, урагшаа ябаагүй.

Энэньшье гайхалтай бэшэ. Тус совхоз августын 20 гаранаар таряа хуряалгада эхилжэ ороо. Харин августын 11-дэ үшөө 17 комбайнай заһагдаагүй байһан тухайнь «Буряад үнэн» газетэдэ шүүмжэлэгдээ һэн.

Совхозой түб байраһаа гаража, отделенинүүдэй поли дээгүүр ябахадаа, олон жэлэй туршада колхозой түрүүлэгшээр хүдэлһэн, мүнөө пенсионер Дэлгэр Гомбоевтой уулзаабди.

— Таряа хуряалгын хэр зэргээр ябажа байһан тухай һонирхогдобо. Теэд энэ жэлдэ хуряалгын шанар һайн гэхын аргагүй, ехэ гээгдэлтэй. Колхоз байхада, метр бүхэндэ гурбан хоолос олдоо һаань, ехэхэн гээлтэ хоролто гэжэ тоолодог байгаабди. Мүнөө гурбан хоолосһоо байтагай, хуряагаагүй баалнууд дүүрэн хэбтэдэг агша,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Зургаадахи отделениин Амгалантын хүтэлэй поли хүрэжэ ерэбэди. Һаяхан лэ хуряагдаһан шэниисын поли дээгүүр ябажа харахадамнай, хайша хэрэгээр—гээлтэ ехэтэйгээр хуряагдаһан байба. Хонхор ёнхор соогуур газартаа няалдаад, хүсэд абтаагүй баалнуудһаа эхилээд, сэбэр тэгшэ газарташье суглуулан сохигдоогүй баалнууд дүүрэн. Бригадир нүхэр Трапезниковтэй уулзажа, хуряалгын шанар тухай асуухадамнай, тэрэ иигэжэ харюусаба:

—Энэ полиие комбайнер Ткачев, Эрдынеев, Султумов гэгшэд һуниин сагта хуряагаад, гээлтэ гаргаа. Мүнөө «СК-3» комбайн дахин табижа, дабхар хуряахамнай.

Тээ саашаа Шанага нютагта дүтэшэг байһан поли хүрэжэ ерэхэдэмнай, тэндэ дүүрэн зон харагдаба.

Ургажа, газартаа няалдашаһан таряа эрьюулсэжэ байһан зон гэжэ һанаад дүтэлхэдэмнай, Потанин тосхоной модо бэлэдхэлэй пунктын хүдэлмэришэд совхозой хүсэд таряагаа хуряажа дүүргээгүй байхада, гээлтэдэ ороһон баалнуудые суглуулжа ябаһан мэшээгтэй зон байба. Анисим Матвеев, Александр Полищук, Петр Борисов гэгшэдэй гэртэ ошожо шалгаха баатай болообди. Тэдэнэй тус тустань 8—12 мэшээг һайн шанарай шэниисэ, ешмээн нюугаатай байгаа. Ниитын таряа үбэршэлэгшэд хуулиин ёһоор харюусалгада хабаадуулагдаха байна.

Хоёрдохи отделениин тообгые эрхилэгшэ нүхэр Бадмаев иигэжэ хэлэнэ:

—Энэ жэл бороотой байжа, ешмээн нойтон аад, яаха аргагүйгөөр халана. Хоёр зерно-пультымнай нэгэниинь лэ хүдэлдэг аад, тэрэмнай үрдинэгүй, хүрэнгэдэ хаагдаха шэниисэ гэмтэн алдаба. Мүнөө таараха хэмжээн абтажа байна.

Хонхоло нютаг хүрэжэ ерэхэдэ, эндэхи дүтэ шадарай таряан соо үмсын үхэр мал үдэр һунигүй ябажа, олохон гектар таряа гэшхэһэн, эдиһэншье байна.

Мүн энэ отделенидэ комбайнер Санжи-Цыренов, Дугаров, Цыдыпова гэгшэд Шэрээтэ, Эрээлжын Үбэр гэжэ газарнуудта таряа хуряахадаа гээлтэ ехээр гаргаа. Энээниие отделениин агроном Гэндэнжап Цыденов хараад, гектарай ургасын 25—30 процентынь гээгдээ гэжэ тодорхойлоод, тэрэниие усадхаха тушаа юушье хээгүй.

Энэ жэлдэ таряанай гээлтэтэйгээр, шанар муутайгаар хуряагдажа байһан тухай совхозой главна агроном нүхэр Коноваловашье һайн мэдэжэ байгаад, баһал хаһа сагтань зохихо хэмжээ абаагүй.

—Мүнөө гектарай 2,5—3 центнер таряан гээгдээ. Хуряалгаяа дүүргэмсээрээ дахин комбайн табижа, үлэһэн баалнуудые суглуулан сохюулхамнай,—гээд тэрэ хэлэнэ.

Совхоз хамтадаа 14 мянган гектарта ороохото ургамалнуудые таряа юм. Хэрбээ агрономой хэлэһээр, гектарай 3 центнер гээлтэ гаргабал, бүхыдөө 42 мянган центнер таряагаа хээрэ хаяһан болоно бшуу.

Совхоз энэ жэлдэ 37 мянган центнер таряа хүрэнгэдэ хаагаа. Тиигээд тэрэньшье хүсэд сэбэрлэгдээгүй.

Шалгалтада хабаадагшад:
А. Усов,
Заганай сомоной Соведэй
түрүүлэгшэ;
Д. Дондоков,
участогай милиционер.
Д. Цыденжапов,
манай корр.

ЭРХҮҮГЭИ ОБЛАСТЬ. Братска ГЭС-ые барилгын үшөө түгэсхэгдөөгүй байхада, тэрэнэй түрүүшын бүлэг барилгашад Ангар мүрэн дээрэхи шэнэ томо барилгын—Усть Илимскэ гидроэлектростанциин баригдаха газарта ошобо. Ангар дээрэхи гурбадахи гидроэлектростанци бариха газартай танилсахын тулада Братскгэсстройн бүлэг мэргэжэлтэд Толстомысовскэ хабшууда ерээ. Зүүн гарһаа—үһан замай транспортын участогай начальник И. Ф. Морозов, электро-дамжуулгануудые, подстанцинуудые барилгын начальник Б. Г. Зимин, Усть-Илимскэ ГЭС-эй техническэ таһагай начальник И. Г. Сабуров, Усть-Илимскэ ГЭС-эй барилгын начальник Г. А. Ярмош, Братскгэсстройн хэлхээ холбооной таһагай начальник И. Г. Петров.

ТАСС-ай фотохронико.

ХҮДӨӨ НЮТАГУУДТАШЬ АРХИНШАД БҮ ҮЗЭГДЭГ

Архиншадтай хайра гамгүй тэмсэхэ

СССР-эй Верховно Соведэй депутат, республикын суута сэмбэшэ нүхэр М. Е. Афанасьева «Городоо архиншадһаа сэбэрлэе!» гэһэн статья «Правда Бурятии» газетэдэ толилоо һэн. Нүхэр Афанасьева тон шухала асуудал табяа. Тиигээдшье мүнөө үеын ажабайдалай тон хүндүүлхэй зүйл—архидалгантай эрид шууд тэмсэхэ гэшээ олониитын хабаадаха шухалын шухала хэрэг болоно. Энэ асуудал гансал хотынхидта бэшэ, мүн хүдөөгөөрхидтэшье адли хамаатай байна.

Үнгэрөөшэ хабар Онохойн совхозһоо таһаржа, бэеэ даанхай ажахы болоһон Эрхирэгэй совхоздо хүдэлхэеэ байгша оной августын эсэс багаар ерээ һэм. Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэн түлэг дундаа, овощ, таряа хуряалган захаланхай, хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ шахардуу, шангa үе байгаа һэн.

Ажал хүдэлмэридөө шалгарһан, габшагай бэрхэ хүнүүд совхоздомнай олон. Тэдэнэйл шэн габьяата ажалай ашаар ажахымнай яһала һайн үрэ дүн туйлажа байна. 40 гаран һаалишадтайбди. Бүгэдөөрэн шахуу һайнаар ажаллана. Тиигээд һү абалга, гүрэндэ тушаалгаар 9 һарын түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Хонишод нүхэд Евсюков, Цыреидоржиев, Валеев болон бусад эхэ хонидоо саг хаһа сооһь искусственна аргаар сүм үрэжүүлээ. Ахалагша хонишон нүхэр Евсюковой даадаг отарынхид 1000 гаран центнер үбһэ сабшажа абаа, хонидойноо байрада залгалаа барижа дүүргээ, дээлэйнгээ наг шэбхэ хуу малтажа, сабшалан дээрэ зөөгөө.

Механизатор нүхэд Нимаев, Цыреторов болон бусад тарея хуряалгын үедэ машина техникэеэ зүбөөр ашаглан ехэ амжалта туйлажа, совхоз соогоо суута гараа. Бэрхэшүүлэй нэрэ алдарые үшөө олоор дурдажа болохо. Теэд совхоэй бүхы хүдэлмэришэдэй эдэ түрүүшүүл шэнгээр хүдэлдэг һаань, ямар һайн байгааб, ажахымнайшье али зэргэ урагшатай һайнаар эрхилэгдэхэ һэм.

Бэрхэшүүлэй хажуугаар ажал хүдэлмэридэ уршаг татажа, һаад тойбо ушаруулдаг хүнүүд үшөөл бии байдаар. Иимэ ябадал илангаяа архиһаа болоно гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Манай совхозой тохонууда архитай нүхэсэдэг һамуу ябадалтан бии.

Эрхирэг тосхондо Раднаев Аюр гэжэ үдэр бүри архидаад ябадаг хүн бии агша. Энэ хадаа хүнэй архи табяагүй һаа, электрын гэрэлые зорюута таһалдуулха гэхэ мэтын аяг ашаар гаргадаг зантай монтёр юм. Раднаевые ажалһаань гаргажа хаяа һэмди. Тиигэбшье киномеханигаар хүдэлхэ зуураа, саг үргэлжэ архидадаг юм. Сентябриин 30-да һогтоороо архидаад, кино харуулаагүй, гэртээ хэрүүл хэлэ, наншалдаа үүдхэһэн байгаа.

Механизаторнууд Леонов, Цыдендамбаев гэгшэд һогтуугаар ажалдаа гаража, тракторнуудаа эбдэһэн. Тингэжэ хүдэлмэриин түлэг үедэ һаад, тойбо татаһан байна. Батомункуев Виктор гэдэг гурба һара тухай хонишоноор хүдэлхэ зуураа, мүн лэ хододо архидаад, ажал хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандаһанһаа болошо, 8 хони үхүүлээ һэн. Онохойн Шэбэртэдэ байрладаг отарын хонишон Гомбодоржо Дамбаев баһал архидажа, хайран сагаа барадаг хүн. Хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэридэ һаад ушаруулһан баримта бии.

Совхозоймнай зарим хүтэлбэрилхы тушаалтадшье мүн лэ энэ талаар нүгэлтэй. Жэшээнь, гурбадахи отделениин малай эмшэн Цыретор Мангашеевай архиин хангал анхилуулан, ама халамгайхан ябахыень хүн ходо харадаг байдаг. Хоёрдохи отделениин ветеринарна фельдшер Алексей Котлыков архиин лэ гэмээр сентябриин 14-дэ мал угааха байһан аад, һаатуулаа. Мүн энэ отделениин бригадир Георгий Лазарев ходо архидадаг, наншалдаадшье туршадаг.

Городто ажалтай хүнүүдэй 20 гаран бүлэ Эрхирэг тосхондо ажаһуудаг. Бусадшье эмхи зургаануудта хүдэлдэг хүнүүд олон. Зүгөөр эдэнэй гэртэхин, илангаяа һамгадынь, хаанашье хүдэлдэггүй, совхозой газар дээрэ гэр байратай, хубиингаа ажахы үдхөөд, мал барядаг лэ байдаг. Сүлөөтэй һэн тулада архидаха сагаа олохо ядадаггүй. Иигэжэ совхозой хүдэлмэришэдтэ муу нүлөө үзүүлдэг. Жэшээнь, городой больницын завхоз Цыремпилов Дабагай гэртэхин Эрхирэгтэ ажаһуудаг. Дабань гэртээ ерэжэ, ходо архидалга эмхидхэдэг, үнгэрхэдөө сентябриин 29-дэ һамгаа сохиһон байгаа.

Архидалган ажаһуудалда, ажал хүдэлмэридэ е... ехэ һаад ушаруулна... һаа боложо хэрүүл... даан, хулгайһаа эхилэ... муу юумэ хуу болоно... заршам задагайр... үйлэдбэридэ хохидол... дэнэ бшуу. Гэхэ зуур... шадтай тэмсэл олохон... һулаар ябуулагдана... һээл уг залгамжалж... даха ябадал дэлгэрэ... шэ.

Архиншадые балш... рүүлхэ, тэдэнтэй хайра... гөөр тэмсэжэ, тиим... байжа тэсэхээр бэш... гээшэ мүнөө тон... болоо. Гэхэтэй хам... мнай гансахан ажаһ... бэрилэгшэдэй гансаар... лүүлхэ хэрэг бэшэ... на, комсомолой. проф... болон бусад нийтын о... цинууд, олониитэ зо... хүсөө нэгэдүүлэн ху... бузар үлэгдэлтэй—а... тай эрид шууд тэмс... уряалха байнаб.

Гэхэтэй хамта пол... соёл болбосорол... дэлхы хүмүүжүүл... эрид һайжаруулха... Сэхэнь хэлэхэдэ, х... соёл сурталай... ситай... тарилгатагүйгөөр хүд... нөө үеын эрилтэ... рэн хангагагүй. Энэ з... мүн лэ анхаралда... дуулха саг ерээ.

Хүдөө тосхон һ... архиншадһаа сэбэрл... ые һогтуу хүн бү д... лэ!

Б. Н...

Буряадай АССР-эй Вер... Соведэй депутат, Эрх... совхозой дир...

Загарайн аймаг.

С. АНГАБАЕВ

Агууехэ Программа—алтан нарамнай!

Үдэр бүри —
удэр бүри —
Үе наһандаа,
эна байдалдаа
Агууехэ Программаяа
Алтан нарандал
Анхарнабди!
Газар дэлхэй дээрэмнай
Гэрэл сагаахан шэнги,
Баярта байдал соомнай
Бата нүхэрынь болоһондол —
Арюун, дорюун амисхаалта
Аянгата дуунуул ерээнэ,
Ажабайдал, сэдьхэлдэмнай
Алтан жаргал тураанэ.
Үдэр бүри —
удэр бүри —
Үе наһандаа,
эна байдалдаа
Агууехэ Программаяа
Алтан нарандал
тодорууулнабди!
Ажал тээшээ
Айл хотондоо
Арюун элшэ доронь
Алхалнабди.
Хүсэтэй болоно
Эха оромнай,
Зүрхэтэй болоно
зон арадууднай!
Зон арадууднай, зон арадуудууднай—
зол жаргалаа эдлэнэ.
Газар дээрэ гансахан —
Гансахан наран тодорнол даа!
Элшэ доронь баран
Эбтэй алхалнабди —
коммунизмдаа!

Һонирхолтой конференци

Һаяшаг Железнодорожно районой профсоюзай библиотекын уншалгын зал соо Г. Медынскиин «Честь» гэжэ романаар уншагшадай конференци үнгэргэгдэбэ.

Конференциие тус библиотекые даагша Прокопьева Валентина Наумовна хүтэлбэрилжэ, тэрэ номой гол удхые богониихоноор аад, һонирхолтойгоор уншагшадтаа хөөрэжэ үгэбэ. Валентина Наумовна иигэжэ хэлэнэ: «Нэгэдэхеэр—энэ ном мүнөөнэй байдалһаа абтажа бэшэгдэнхэй; тус номые зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэнгүй уншажа шадахагүйт. Номой гол герой—9-дэхи классай һурагша Антон Шелестев болоно. Анхандаа эдир залуу, сэбэр сэхэ, налагай зантай хүбүүн байһанаа, һүүлэй һүүлдэ түрмэдэ ороно. Эхэнь—Нина Павловна хүбүүнэйнгээ хүмүүжүүлгэдэ анхаралаа багаар хандуулдаг, гансал өөрсөө һанаа сэдьхэлээ табижа, хэтынгээ хуби заяанай нүхэрые олоһон байна. Антон хүбүүнэй хүмүүжүүлгэдэ һургуулиншье багша нүлөө үзүүлээгүй байгаа, мүн һургаал үгэдэггүй нэгэ хэды багшанар Антондо бурууугаар хандадаг байба. Иимэрхүү байдалай уршагһаа, тэрээндэ «дүтын нүхэд» олдожо, тэдэнэртээ түрмэдэ ороо хо болоно. Үхибүүдые хүмүүжүүлгын колонидо Антон байхадаа, тэндэхи багшанарай хүтэлбэри доро хэһэн юумээ бултыень ойлгожо, ажалдаа үнэн зүрхэнһөө хандана. Тэндээ 10-дахи классые дүүргэжэ, болзорһоо урид түрэл — Москва нютагаа бусажа, комсомолдо ороно.

Һүүлдэнь дүтынгөө танил Марина басагантай комсомолой путёвкоор шэнэ газар эдүүрилэгсэхээр үетэн нүхэдтээ мордоно. Нина Павловна өөрынгөө гэм зэмые эндэ ойлгоно.

Конференци дээрэ олон уншагшад өөһэд өөһэдынгөө һанамжа, үхибүүдэй хүмүүжүүлгэдэ хэр зэргэ һаналаа табинабди гэһэн асуудал зүбшэн хэлсээ. Багша Маргарита Евгеньевна, медсестра Машаева, Улан-Үдын 42-дохи һургуулиин багша Суздальницкая, хүбүүдэй таһагай хүдэлмэрилэгшэд, инженер Баранова болон бусад үхибүүдэй зүгһөө үзэгдэдэг алдуу дутуунууд дээрэ тогтожо хэлээ.

Д. Аюшеева.

Үбһэн зөөгдэнэ, байра бэлдэгдэнэ

Яруунын аймагай колхоз, совхозууд энэ жэлдэ нёдондооһоо хэды ехэ үбһэ хуряажа абанхай. Гадна нилээд горьтой һолоомоншье гараба. Сэхынь хэлэхэдэ, малаа ондо оруулха бүдүүн тэжээлээр бардам хангагдаһанхайнууд. Мүнөө үедэ малшад үбһэ, һолоомо болон зелёнкоёо малайнгаа үбэлэй байрада шэрэжэ түлэг дундаа. Жэшээнь, «Коммунизм» колхозойхид, Нарһатын совхозой малшад хуряагдаһан бүхы бүдүүн тэжээлэйнгээ 50 хубиинень бууса дараалаа шэрээд байна.

Малай байра байдал, хорёо хүһамаар заһалган эршэтэйгээр мүн лэ ябуулагдана. Аймаг дотор хониной 10 хашаа, тугалай 7 байра, үнеэдэй байха 7 типовой дал шэнээр баригдажа ашаглалгада оруулагдаба. Тиихэдэ малшадай ажаһуудал тушаа анхарал онсо хандуулагдана. Хажуудаа хамтын байратай 4 культбаза мүн лэ шэнээр бодхоогдобо.

Д. Сергеев.

Уялгаяа дүүргээ

Совхозой 3-дахи отделениин ахалагша хонишон комсомолец Д. Эрдынеев байгша ондо хонин бүриһөө 3 килограмм ноһо хайшалха, 100 эхэ хонидһоо 110 хурьга абаха, тиихэтэеэ хамта хонин бүриин 1 центнер үбһэ, 1 центнер һолоомо, зелёнко бэлэдхэхэ гэһэн социалис уялга абаа һэн.

Харин мүнөө нүхэр Эрдынеевэй отарын 100 эхэ хонидһоо 112 хурьган, 3 килограмм үлүүтэй ноһон абтажа, мүнөө үбэлдөө бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл түргэ бэлдэгдэнхэй.

Д. Лопилов

Мухар-Шэбэр.

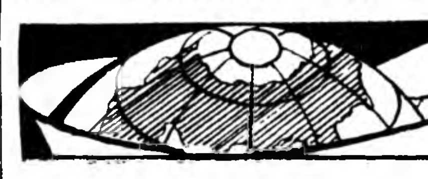

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика дотор найн бага зэргэ үүлэтэй байха, шинг нойтон орохогүй. Баруун хойто зүгһөө һулаханаар һалхилха. Улаан-Үдэ городто үглөөгүүр 4—6 градус хүйтэн, үдэртөө 0—0 градус дулаан болохоор багсаагдана. Һүниндөө хойто аймагуудта 15—20, бусад аймагуудта 5—10 градус хүйтэн, үдэртөө хойто аймагуудта гурбан градус хүйтэнһөө 2 градус хүрэтэр дулаарха, бусад аймагуудта 3—8 градус дулаан байхаар хүлеэгдэнэ. Октябриин 22—23-най үдэрнүүдтэ республика дотор үүлэтэй байха, саһан орохогүй. Зүг бүхэнһөө һулаханаар һалхилха.

Хойто-Байгалай аймагта

Байгал далайн хойто бэедэ оршодог аймаг республикымнай эгээн холын нютагуудай нэгэн юм. Энэдэ ой тайга, уһа гол элбэгтэй, ан гүрөөл, загаһа болон бусад олзоборёор баялиг. Гэхэтэй хамта хойто-байгалаархин гансахан елзоборилгын ажал эрхилдэг бэшэ, мүн хүдөө ажахын һалбаринуудые али болохоор хүгжөөн, мал ажал, тарялан ашагтайгаар эрхилхэ хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулна.

УЯЛГАЯА—НОЯБРИИН 7-до

Любовь Загребина «Победа» колхозой эрхим һаалишан. Һү ехээр һааһан түлөө аймагай һаалишадай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ ородсоһон нүхэр Загребина байгша оной үнгэрһэн 9 һарын туршада үнеэн бүриһөө 1638 литр һү һааажа, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана.

Эрхим энэ һаалишан жэлэйнгээ түсэб Агууехэ Октябриин социалис революциин 45 жэлэй ойн һайндэр—ноябриин 7 хүрэтэр дүүргэхэ уялгатай.

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР—1200 ЦЕНТНЕР

Нижне-Ангарскын загаһанай комбинадай хүдэлмэришэд загаһа бариха 1962 оноймноо түсэб октябриин 1-дэ 124 процент дүүргэад, мүнөө загаһа барилгынгаа хүдэлмэри үргэлжэлүүлжэ байна. Тэдэнэр ноябриин 7 болотор түсэбһөө гадуур 1200 центнер загаһа бариха гэжэ зорилготойгоор ажаллана.

Нүхэр А. И. Блодковой хүтэлбэридэг загаһа баригшадай бригада жэлэйнгээ түсэб 228 процент дүүргээд, комбинат соогоо нэрэ солоёо дуудуулна.

ОВОЩ, ХАРТААБХЫН БАЯН УРГАСА

Верхне-Заимка гэжэ газарта ажалдаг Нижне-Ангарскын рыбкоопой огородшон энэ жэлдэ овощ болон хартаабхын баян ургаса хуряаба. Хойто-Байгалда капуста, морхооб, мүн бусад овощ, тарашалан хартаабхын үндэр ургасын абтажа шадагдаха байһанине Клавдия Никитична Нелюбиной звенойгойхид хүдэлмэриин дүй дуршил гаршаһан хаууулна.

Тус звено гектар бүриһөө 365 центнер капуста, 150 центнер хартаабхын ургаса абанхай.

КУКУРУЗА ГОРОХШЬЕ НЮТАГЖАА

«Рассвет» колхоз энэ жэл түрүүлэн кукуруза, горох, саахарай свёкло, еэмшэн тарижа туршаба. Тэрэнь һайн ургаса үгөө. Тиигэжэ тус колхоз хэдэн арбаад центнер силос дараа, свёкло болон овощойшье ургаса ехээр абаа.

ШЭНЭ ҺУУРИНАЙ ШЭМЭГ

Урдань нүүдэл байдалтай байһан эвенк арад мүнөө түбхинэн, болбосон түхэлтэй ажаһуудалтай болоо. «Дружба» колхозой түб тосхон жэл ерэхэ бүри үргэдэнэ. Тэндэ шэнэ шэнэ барилганууд бодхоогдоно.

Колхозой гэшүүд шэнэ клубтай болохо гэжэ шиидээд, тэрэнэй баригдые ехэхэн урагшатайгаар ябуулна. Тус колхозойхид шэнэ клубтаа октябриин һайндэрые үнгэрэхэ хүсэлэнтэй.

МЯХА, ҺҮ ЭЛБЭГЖҮҮЛЭГШЭД

Мал ажалай продуктнуудые элбэгээр абахын түлөө тэмсэл аймаг дотор эршэмтэйгээр дэлгэрнэ. «Рассвет» колхоз энэ оной үнгэрһэн 9 һара соо гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө 124 процент, һү 107 процент дүүргэжэ, КПСС-эй райкомой болон аймагай Соведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ.

Ц. Дашиев.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур

1962 оной октябриин 21.

ХИЛЫН САДАНАһАА

В. И. Ленинэй зохёолнуудай суглуулбариин VI том монгол хэлэн дээрэ хэблэгдэбэ

УЛААН-БААТАР, октябриин 19. (ТАСС). МОНЦАМЭ агентствын мэдээсэнэй ёһоор, В. И. Ленинэй зохёолнуудай суглуулбариин VI томые МНР-тэ монгол хэлэн дээрэ хэблэн гаргагдаба. МНРП-гэй ЦК-гай дэргэдэхи партиин түүхын институт энэ томые хэблэлдэ бэлэдхээ.

Констанцда сэрэгэй парад болобо

БУХАРЕСТ, октябриин 19. (ТАСС). Сэрэгэй һургуули хэлэгын амжалтатайгаар дүүргэһэнэй дашарамдуулагдан, үсэгэлдэр Констанц городто сэрэгэй парад болоо. Румыниин Арадай Республикын, Советскэ Социалистическэ Республиканудай Союзай, Болгариин Арадай Республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй элдэб түрэлэй сэрэгүүд энэ һуралсалда хабаадалсаһан байна.

Хамтаржа хэгдэһэн сэрэгэй һургуули социалис лагериин оронуудай арадуудай амгалан ажалые хамгаалжа байһан арминуудай хүсэн түгэлдэр байһые харуулаа. Энэ һургуули сэрэгэй подразделениүүдэй, томо частьнуудай бэлэдхэлые шууд дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай байгаа, арадууд болон арминуудай хоорондохи хани барисаа, аха дүүгэй харилсаа холбоо бэхижүүлхэ хэрэгтэ туһалаа. Энэ бата нэгэдэлынь социалис лагериин илагдашагүй байха эшэ үндэһэн мүн болоно.

А. А. Громыко Дж. Кеннедитэй уулзаба

ВАШИНГТОН, октябриин 19. (ТАСС). СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко США-гай президент Дж. Кеннедитэй үсэгэлдэр Сагаан байшан соо уулзаа, тэрэнь хоёр час 20 минутын турша соо үргэлжэлөө.

Советскэ талаһаа СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо В. С. Семенов, СССР-һэ США-да байдаг элшэн сайд А. Ф. Добрынин, Америкын талаһаа—США-гай гүрэнэй секретарь Д. Раск, гүрэнэй секретариин тусхай туһалагша Л. Томпсон, гүрэнэй секретариин туһалагша М. Хилленбранд гэгшэд уулзалга дээрэ байлсаа.

Уулзалгын һүүлээр А. А. Громыко корреспондентнүүдтэ иигэжэ мэдээсээ: «президент болон би хэдэн шухала асуудалнуудые, тэрэ тоодо Германида эбэй ёһоор гуримшуулга хэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсээбди. Бидэнэй һанамжануудаа мэдэлсэлгэ туһатай байгаа гэжэ тоолоноб».

Медицинскэ факультет шэнээр нээгдэбэ

ГАВАНА, октябриин 19. (ТАСС). Гаванын университедтэ медицинскэ шэнэ факультет нээгдээ. Энээнтэй дашарамдуулагдан болоһон митинг дээрэ Кубын премьер-министр Фидель Кастро үгэ хэлээ. Мүнөө Кубын больницануудта 38 мянган оронтой болонхой, харин революциин урда тээхи үедэ эдэнэй тоо оройдоол 9 мянга байһан юм. Элүүрые хамгаалха хэрэгтэ мүнөө жэлдэ 103 миллион песо һомологдоо. Революциин урда тээхи 1958 ондо энэ хэрэгтэ оройдоол 21 миллион песо һомологдоһон байгаа.

Мүнөө эхилээд байһан һуралсалай жэлдэ факультедтэ 800 студент һураха. Сантьяго-де-Куба гэжэ городто Ориенте провинциин университедтэ үшөө 240 студент-медигүүд заниятияа эхилхэеэ байнхай. Хойто жэлдэ ороной медицинскэ һургуулинуудта 1.250 хүн, 1964—1965 онуудай һуралсалай жэлдэ 2.500 хүн абтаха байна гэжэ Кастро онсолон тэмдэглээ.

Аха дүү алжир арадта медицинскэ туһаламжа үзүүлхын тулада Алжирай Арадай Демократическа Республикада 50 врач-һаһай дуратаниие эльгээхэ түхай Кубын революционно правительствын гаргаһан шиидхэбэриие Фидель Кастро уншаа.

Йеменэй революционно трибуналай шиидхэбэри

КАИР, октябриин 19. (ТАСС). Хан шэрээдэ һуухам гэдэг хаан хүбүүн Хасан гэгшые саазалан алаха гэһэн шиидхэбэри Йеменэй революционно трибунал заочноор гаргаһан байна. Революционно трибуналай шиидхэбэриин ёһоор Хасанай бүхы зөөри хураажа абтаха. Хаанай бүлын бусад 15 гэшүүдые саазалан алаха, зөөриинь хуряажа абаха гэжэ мүн лэ шиидхэгдээ.

Йеменэй премьер-министр Абдалла ас-Саляль эдэ шиидхэбэринүүдыень баталаа.

Хүсэдөөр урагшагүйдэб...

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 19. (ТАСС). Үсэгэлдэр һара тээшэ табигдаһан Америкын «Рейнджер-5» гэжэ замбуулинай онгосо «нэгэшье зорилгые дүүргэжэ шадахаяа болёо». Юуб гэхэдэ, онгосо дээрэ тодхогдоһон, наранай элшэ хүсөөр хүдэлхэ батарейн зэбгэйшөө гэжэ аэронавтикын, замбуулинай дайда шэнжэлэлгын талаар национальна управлениин мэдүүлжэ. Онгосын ниидэлгые залан шэглүүлхэ... дэлгэ урагшагүйдөө... жер-5» 500 тухай ки... раһаа холуур гарааш... тойрон дабшаха замда... болохо гэшээ ха гэд... Мүн лэ мэдээсэһэн...

Замбуулинай онгос... фото-буулгабарине... абаад, тэрэниие Газар... жуулха, һара зэрэ б... борнуудые хаяха ёһ... һан юм.

Һэжэг түрэмөөр ябуулгануу...

КАИР, октябриин 19. (ТАСС). Дундада далай дээрэ Англиин сэрэгэй корабльнууд иишэ тиишээ ерэжэ ябуулгадаг болоо гэжэ «Аль-Ахбар» газетын корреспондент мэдээсэнэ. Англиин корабльнууд удахагүй Суэцкэ каналаар гаража, Аден тээшээ сэшоо болохоо гэжэ хүлеэгдэнэ. Соведэй түлөөлэгшэ... тээд МЕН агентствы... пондент мэдээсэнэ.

ПАРИЖ, октябриин... (ТАСС). «Саплай... льюу», «Кил», «Галл... гэжэ» мөнгэнишүүд... «Снайп» гэжэ хоёр т... һаа бүридэһэн Англи... гэй корабльнуудай... мүнөө һүни Суэцк... гараад, Улаан далай... гэжэ Франс Пресс... мэдээсэнэ.

Ямаршье һанагдаагүй ябуулгануудые үгтахаар Йемен бэлэн байна гээд ререволюционно командованиин...

США шэнэ түхэлэй буу зэбсэг Ур... Вьетнамда эльгээнэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 19. (ТАСС). Урда Вьетнамай партизануудта эсэргүү тэмсэл хэхын тулада США шэнэ түхэлэй вертолёдуудые эльгээхэ. Сайгонһоо баруун-хойшонхи хадануудта ябаһан партизануудые ракетнүүдтэ болон пулемёдуудаар хангагдаһан гурбан шэнэ вертол... гэжэ Ассошийте... агентство мэдээсэн...

Урда Вьетнамда б... тулада Америкын т... жолоодогор 140 т... вертолёдуудые үгэ... уялга Холбоото Шт... гэжэ агентство зав...

Эхэнэрнүүдые газаашална

КАНБЕРРА, октябриин 19. (ТАСС). Гүрэнэй алба хэжэ байһан эрэшүүл болон эхэнэрнүүдтэ адли ажалай түлөө сэлин хүлһэ түгэшэр тогтооху тухай Австралиин профсоюзуудай соведэй хэһэн эрилтые Австралиин правительство зүбшөөрөөгүй. Адли салин хүлһэ тогтооход болоо һаа ехэ мүнгэ зөөри нэмэ... хэрэгтэй болохо ёһ... ажалай министр... үсэгэлдэр парламе... дан дээрэ үгэ хэл... дуулээ.

Редак...
Ц. Ц. ЦИН...

Манай адрес, телефон...

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина ...
ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, зам. редакт... ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и ...—24-74, сельского хозяйства и советского строительст... промышленности, транспорта, информации—35-14, литературы и искусства—34-05, писем и рабселькоров ... отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалтер... Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства ... Бурятской АССР.

Н00588.

Зак. №